

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 181/04-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. mája 2004 predbežne prerokoval sťažnosť R. N., bytom P., zastúpeného advokátom Mgr. R. H., B., ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi Okresného súdu Pezinok v konaniach vedených pod sp. zn. 1 T 2/00 a sp. zn. Nt 102/02 a Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. 3 To 20/01 a sp. zn. 7 To 294/2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. apríla 2004 doručená sťažnosť R. N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 T 2/00 a sp. zn. Nt 102/02 a

Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 3 To 20/01 a sp. zn. 7 To 294/2003.

Sťažovateľ uvádza, že bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 2/00 zo 6. novembra 2000 uznaný za vinného zo spáchania trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Sťažovateľ sa voči uvedenému rozhodnutiu okresného súdu odvolal. Jeho odvolanie krajský súd uznesením sp. zn. 3 To 20/01 zo 14. marca 2001 zamietol. Sťažovateľ podal 9. januára 2001 návrh na obnovu konania, v ktorej navrhol vykonať ďalšie dôkazy.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že „Okresný súd Pezinok, ako vecne a miestne príslušný súd rozhodujúci o návrhu na povolenie obnovy, uznesením č. k. Nt 102/02 zo dňa 22. 10. 2003 rozhodol, že návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietla, pretože neboli zistené dôvody obnovy konania podľa § 278 Trestného poriadku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným vyšetrovaním nevyšli najavo skutočnosti súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného“.

Sťažovateľ poukazuje na to, že proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. Nt 102/02 z 22. októbra 2003 podal sťažnosť, o ktorej krajský súd rozhodoval na neverejnom zasadnutí a uznesením sp. zn. 7 To 294/2003 z 10. decembra 2003 ju zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa rozhodnutím krajského súdu na neverejnom zasadnutí mu nebolo umožnené „prejednať navrhované nové dôkazy“ a „odôvodniť podanie svojej sťažnosti“, čím došlo k porušeniu práva sťažovateľa na verejné a spravodlivé prejednanie veci pred súdom, pričom sťažovateľ zdôrazňuje aj tú skutočnosť, že mu nebol termín konania neverejného zasadnutia oznámený, čím sa nemohol „osobne obhajovať pred súdom a osobne predniesť svoju vec pred súdom“. Sťažovateľ poukazuje aj na to, že rozhodnutie krajského súdu na neverejnom zasadnutí nebolo verejne vyhlásené, čo je podľa jeho názoru v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, a tým aj porušením jeho práva.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal návrh na ďalšie konanie a po prerokovaní nálezom rozhodol, že:

„konaním a rozhodnutím Okresného súdu v Pezinku, č. k. 1 T 2/00, Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. 3. 2001, č. k. 3 To 20/01, Okresného súdu v Pezinku, č. k. Nt 102/02, Krajského súdu v Bratislave, 7 To 294/2003, bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46, 47, 48 a 50 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ďalej aby zrušil rozhodnutie Okresného súdu v Pezinku, č. k. Nt 102/02, zo dňa 22. 10. 2003, a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, 7 To 294/2003, zo dňa 10. 12. 2003, a vec vrátil na ďalšie konanie.

Nakoniec aby priznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 50.000,- Sk.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona skúmal, či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. Podstatou tvrdení v časti sťažnosti sťažovateľa je porušenie označených základných práv, ku ktorým malo dôjsť v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 1 T 2/00 a v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 3 To 20/01.

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 110/03).

Z obsahu podania doručeného ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľom napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 2/00 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 To 20/01 nadobudol právoplatnosť 14. marca 2001.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že v čase, keď mu bola doručená predmetná sťažnosť, t. j. 22. apríla 2004, už uplynula zákonom ustanovená dvojmesačná lehota pre tento druh konania pred ústavným súdom.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny

prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 108/02).

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú.

2. Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti namieta porušenie označených základných práv v rozhodnutí okresného súdu sp. zn. Nt 102/02 z 22. októbra 2003 a krajského súdu sp. zn. 7 To 294/2003 z 10. decembra 2003.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Zo sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že okresný súd uznesením sp. zn. Nt 102/02 z 22. októbra 2003 rozhodol, že návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietla, „pretože neboli zistené dôvody obnovy konania podľa § 278 Tr. por.“. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 7 To 294/2003 z 10. decembra 2003 tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že „v konaní o obnove konania bola zistená nová skutočnosť a to, že dňa 13. 7. 1999 odsúdený ... nebol fyzicky predvedený na OOPZ v Pezinku, ktorá z pohľadu povolenia obnovy konania je právne irelevantná“.

Vzhľadom na uvedené skutkové okolnosti a tvrdenia sťažovateľa uvádzané v sťažnosti podľa názoru ústavného súdu nemôže sťažovateľ s úspechom namietat porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva

na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na verejné prerokovanie vecí a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva byť považovaný za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom vinu, a práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy uvedenými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základných práv a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi bol umožnený reálny prístup k súdu, keď všeobecný súd na základe ním podaného návrhu vo veci konal a rozhodol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil. Právom na spravodlivý proces nemožno rozumieť povinnosť súdu vyhovieť každému podanému návrhu.

Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02). K tomu treba dodať, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu a je preto podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitel'né účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

Ústavný súd nezistil, že by rozhodovanie všeobecných súdov bolo arbitrárne a nebolo náležite zdôvodnené, preto nemá príčinu zasahovať do sféry pôsobnosti všeobecných súdov (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04).

Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vo väzbe na čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom na krajskom súde sp. zn. 7 To 294/2003, ústavný súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľa, že o sťažnosti sťažovateľa nemal krajský súd rozhodovať na neverejnom zasadnutí, ako ani s jeho názorom, že rozhodnutie mal verejne vyhlásiť.

Podľa § 232 Trestného poriadku súd na verejnom zasadnutí rozhoduje tam, kde to zákon výslovne uvádza. Podľa § 240 Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí rozhoduje súd tam, kde nie je zákonom predpísané, že sa rozhoduje na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí. Podľa § 147 ods. 3 Trestného poriadku na verejnom zasadnutí rozhodne nadriadený súd o sťažnosti podľa § 74 ods. 2 Trestného poriadku (sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe). Trestný poriadok nikde neustanovuje, že sa na verejnom zasadnutí rozhoduje aj v inom prípade ako o sťažnosti podanej z dôvodu podľa § 74 ods. 2 Trestného poriadku. Preto je rozhodovanie krajského súdu na neverejnom zasadnutí v súlade s ustanoveniami § 232 a § 240 Trestného poriadku. Rozhodnutie na neverejnom zasadnutí sa v zmysle § 244 Trestného poriadku vždy vyhlási. Zákon však neustanovuje podmienku verejného vyhlásenia, ako je to napr. pri rozhodnutí na verejnom zasadnutí v zmysle § 236 Trestného poriadku. Sťažovateľom uvádzaný čl. 6 ods. 1 dohovoru v druhej vete ustanovuje, že verejne sa musí vyhlásiť rozsudok. Toto právo, resp. povinnosť súdu sú stanovené aj Trestným poriadkom, konkrétne v § 200 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého rozsudok musí byť vyhlásený vždy verejne. Zákon však verejnú formu vyhlásenia nepožaduje aj pre iné rozhodnutia, preto postačuje, ak sú tieto oznámené v súlade s Trestným poriadkom.

O návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania okresný súd rozhodoval 22. októbra 2003 v súlade s ustanovením § 286 ods. 1 Trestného poriadku na verejnom zasadnutí a krajský súd rozhodoval 10. decembra 2003 na neverejnom zasadnutí o sťažnosti sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu, ktorý sťažnosť podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Rovnako ani ďalšia námietka sťažovateľa, že postupom krajského súdu v konaní o sťažnosti proti zamietajúcemu uzneseniu súdu prvého stupňa o povolení obnovy konania vedeného pod sp. zn. 7 To 294/2003 došlo k porušeniu práva podľa čl. 50 ods. 2 ústavy vo väzbe na čl. 6 ods. 2 dohovoru, nie je právne významná pre založenie príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základných práv a rozhodnutím krajského súdu, pretože jednou z podmienok obnovy konania podľa § 278 ods. 1 Trestného poriadku je aj existencia právoplatného rozsudku. K vysloveniu viny sťažovateľa došlo odsudzujúcim rozsudkom

okresného súdu sp. zn. 1 T 2/00 zo 6. novembra 2000 v spojení s rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 To 20/01 zo 14. marca 2001, ktoré nadobudli právoplatnosť 14. marca 2001. Nadobudnutím právoplatnosti týchto rozhodnutí stratil sťažovateľ právo, aby bol považovaný za nevinného, čím následne nemohlo dôjsť k porušeniu tohto základného práva.

Napokon ústavný súd nezistil ani porušenie práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy vo väzbe na čl. 6 ods. 3 dohovoru, ktoré sťažovateľ videl najmä v tom, že sa nemohol zúčastniť na neverejnom zasadnutí krajského súdu, pretože nebol o jeho termíne informovaný. Podľa § 242 ods. 1 a 2 Trestného poriadku sa neverejné zasadnutie koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa. Iné osoby sú z účasti na neverejnom zasadnutí vylúčené. Zákon vylučuje účasť iných osôb ako členov senátu a zapisovateľa, a teda aj sťažovateľa na neverejnom zasadnutí. Neupovedomením sťažovateľa o termíne neverejného zasadnutia teda nemohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľa na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru, pretože zákon jeho účasť na tomto zasadnutí priamo vylučuje.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2004